

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» _____ 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта (скорочена програма підготовки)

Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 3364/24
Науково-педагогічний факультет
Відділ моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище)
«_____» _____ 2024

Київ – 2024

Розробники:

Вертугіна Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Волинець Юлія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Вертугіна В.М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Волинець Ю.О., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 08 лютого 2023р. №1

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта (скорочена програма підготовки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред.2022 р.)

____.____.2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта (скорочена програма підготовки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред.2022 р.)

_____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

____.____.2023 р

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р. протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	8/240	
Курс	1,2	1,2
Семестр	2,3,4	2,3,4
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	8	8
Обсяг годин, в тому числі:	240	240
Аудиторні	112	32
Модульний контроль	16	-
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	82	208
Форма семестрового контролю	залік, екзамен	залік, екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підготовка висококваліфікованих педагогів-дослідників, здатних на основі глибоких знань з основ природничих, психолого-педагогічних наук та фахових методик здійснювати роботу з організації пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

Основними завданнями курсу «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» є:

- Ознайомлення студентів із сучасними науковими дослідженнями та практичним досвідом в галузі пізнавального розвитку дітей дошкільного віку;
- оволодіння студентами методами та формами організації з пізнавального розвитку дітей дошкільного віку;
- формування активної творчої особистості, здатної до самостійного визначення і розв'язання фахових завдань; інтересу у студентів до оволодіння змісту навчальної дисципліни.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу як основи пізнавального розвитку.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії у різних формах активності.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях природничого, логіко-математичного, технологічного спрямування.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності в процесі дослідницької діяльності.

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації природничо-математичного спрямування.

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

СК-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

СК-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

СК-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами природи.

СК-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей в процесі пізнання предметного і природного довкілля.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію з методики пізнавального розвитку дітей раннього та дошкільного віку та застосовувати її у взаємодії з дітьми, батьками.

3. Результати навчання за дисципліною

РН-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

РН-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси пізнавального розвитку дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

РН-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні

відмінності дітей з особливими освітніми потребами під час формування предметно-практичної, технологічної, природничо-екологічної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей.

РН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання задля пізнавального розвитку.

РН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами пізнавального розвитку.

РН-07 Планувати освітній процес з формування складових компетентностей пізнавального розвитку в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

РН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про особливості їх пізнавального розвитку.

РН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-логічного, пізнавального середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

РН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку в процесі діяльності в предметному і природному середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Са мо сті йн а
		Л ек ції	П ра кт ич ні	С ем ін ар и	Л аб ор ат ор ні	Се ме ст ро ви й ко нт ро ль	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Методичні засади формування предметно-практичної і технологічної компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 1. Предметно-практична, технологічна компетентність дітей дошкільного віку: значимість, поняття, характеристики	15	2	2	2			9
Тема 2. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної і технологічної компетентності дітей дошкільного віку	21	2	6	4			9
Тема 3-4. Особливості формування предметно-практичної і технологічної навички в різних видах діяльності	20	4	4	2			10
Модульний контроль	4	4					
Разом за ЗМ I	60	8	12	8			28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Технологічний інструментарій формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 5. Природничо-екологічна компетентність: значимість, поняття, характеристики	17	2	4	2			9

Тема 6. Сучасні форми, методи, засоби формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку	19	2	6	2			9
Тема 7. Технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку	20	2	6	2			10
Модульний контроль	4	4					
Разом за ЗМ II	60	6	16	6			28
Разом за I і II Модулі	120	14	28	14	МК		56
					P 8		
					год.		
Залік							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III							
Технологічні основи формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 8. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку	13	2	4	2			5
Тема 9. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку	17	2	8	2			5
Тема 10. Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку	15	2	6	2			5
Модульний контроль	4	4					
Разом за ЗМ III	49	6	18	6			15
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV							
Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітніми напрямками «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»							
Тема 11. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі»	6	2	2	2			3
Тема 12. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	6	2	4	2			3

Модульний контроль	2	2					
Разом за ЗМІV	15	4	6	4			6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V							
Інтегративний підхід у використанні сенсорно-пізнавального простору та природного довкілля як засобу розвитку особистості дитини							
Тема 13. Сучасні дослідження в галузі ознайомлення дітей дошкільного віку з природничо-математичними науками		2	2	2			3
Тема 14. Сенсорно-пізнавальне середовище ЗДО як фактор пізнавального розвитку дитини		2	2	2			2
Модульний контроль	2	2					
Разом за ЗМ V	15	4	4	4			5
Разом за ЗМ III, IV, V	120	14	28	14	МК Р 8		26
Семестровий контроль						30	
Усього	240	28	56	28	МК Р 16	30	82

Тематичний план для студентів заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт					Са мо сті йн а
		Аудиторна					
		Л ек ції	С ем ін ар и	П ра кт ич ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди ві ду ал ьн і	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I							
Методичні засади формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 1. Предметно-практична, технологічна компетентність дітей дошкільного віку: значимість, поняття, критерії, характеристики	17	2					15
Тема 2. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в різних видах діяльності	17			2			15

Тема 3-4. Особливості формування технологічної компетентності в різних видах діяльності	19		2	2			15
Разом	53	2	2	4			45
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II							
Технологічний інструментарій формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 5. Природничо-екологічна компетентність: значимість, поняття, критерії, характеристики	17	2					15
Тема 6. Сучасні форми, методи, засоби формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку	19		2	2			15
Тема 7. Технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку	17			2			15
Залік							
Разом	53	2	2	4			45
Разом за I і II ЗМ	106	4	4	8			90
Залік							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III							
Технологічні основи формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності дітей дошкільного віку							
Тема 8. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку	17	2					15
Тема 9. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку	19		2	2			15
Тема 10. Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку	17			2			15
Разом	53	2	2	4			45
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV							
Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітніми напрямками «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»							

Тема 11. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі»	22	2					20
Тема 12. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	22			2			20
Разом	44	2		2			40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V							
Інтегративний підхід у використанні сенсорно-пізнавального простору та природного довкілля як засобу розвитку особистості дитини							
Тема 13. Сучасні дослідження в галузі ознайомлення дітей дошкільного віку з природничо-математичними науками	20						20
Тема 14. Сенсорно-пізнавальне середовище ЗДО як фактор пізнавального розвитку дитини	17		2	2			13
Разом	37		2	2			33
Разом за III, IV, V модулі	134	4	4	8			118
Усього	240	8	8	16			218

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Методичні засади формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку

Лекція 1. Предметно-практична, технологічна компетентність дітей дошкільного віку: поняття, значення, характеристика (2 год.)

Предметно-практична та технологічна компетентність дітей дошкільного віку як цінність і результат в дошкільній освіті. Базові поняття: предметно-практична компетентність дитини дошкільного віку, технологічна

компетентність дитини дошкільного віку, конструктивні вміння дитини дошкільного віку, технологічні дії.

Психолого-педагогічні основи формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку (на основі наукових досліджень).

Роль педагога дошкільної освіти як фасилітатора у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку, необхідних для життя і подальшого навчання. Участь сім'ї у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку.

Основні поняття теми: предметно-практична компетентність дитини дошкільного віку, технологічна компетентність дитини дошкільного віку, конструктивні вміння дитини дошкільного віку, технологічні дії.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7.

Семінарське заняття 1. Предметно-практична та технологічна компетентність дітей дошкільного віку як результат дошкільної освіти (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемне питання.

Як дорослий може впливати на формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку?

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Предметно-практична компетентність дітей дошкільного віку як цінність і результат в дошкільній освіті.

2. Технологічна компетентність – значимість і актуальність для розвитку особистості дитини дошкільного віку. Місце конструювання в освітньому процесі.

3. Базові поняття: предметно-практична компетентність дитини дошкільного віку, технологічна компетентність дитини дошкільного віку, конструктивні вміння дитини дошкільного віку, технологічні дії.

4. Науковий досвід з проблеми формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку.

5. Роль педагога дошкільної освіти як фасилітатора у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку.

6. Педагогічний супровід формування конструктивних умінь дітей в різних видах діяльності і формах освітньої взаємодії.

7. Участь сім'ї у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7.

Практичне заняття 1. Розробка методичних рекомендацій щодо формування предметно-практичної та технологічної компетентності у дітей дошкільного віку(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

II. Практична частина.

Розробити методичні рекомендації щодо формування предметно-практичної та технологічної компетентності у дітей дошкільного віку. Презентація робіт студентів.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

*Додаткова література:*7.

Лекція 2.Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку(2 год.)

Основи формування предметно-практичної і технологічної компетентності. Ключові аспекти формування предметно-практичної, технологічної компетентності. Графічні організатори: суть, мета використання, види (дерево цілей, дошка вибору, інтелектуальна карта, алгоритми, таблиці з даними, схеми для моделювання).

Роль предметного розвивального середовища у розвитку предметно-практичної, технологічної компетентності дітей дошкільного віку. Створення предметного розвивального середовища. Поняття «інженерний органайзер». Умови створення предметно-ігрового середовища.

Нестандартність підходу до організації освітнього процесу (діяльнісний)

Вибір відповідних форм і методів навчання дітей предметно-практичної і технологічної діяльності.

Основні поняття теми: графічні організатори, інженерний органайзер, предметно-ігрове середовище

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7

Семінарське заняття 2. Гра, пізнавальна активність як засіб формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемне питання.

Які умови і принципи реалізації особистісно зорієнтованої взаємодії можуть позитивно вплинути на формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку?

Інтерактивна вправа.

Як можна одним символом продемонструвати сформовану предметно-практичну компетентність дитини дошкільного віку?

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в грі (забезпечення до сюжетно-рольових ігор) з молодшим, середнім та старшим дошкільним віком. Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою.

2. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в освітній діяльності (молодший, середній, старший дошкільний вік).

3. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в СХД (молодший, середній, старший дошкільний вік).

4. Формування конструктивних умінь дітей дошкільного віку під час освітньої взаємодії. Види конструкторів, матеріали.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7

Практичне заняття 2. Реалізація принципу інтеграції в конструктивній діяльності(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

II. Практична частина.

Особливості організації освітнього процесу з формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку (аналіз Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина», 2020 р. та методичних рекомендацій до неї (розділ «Конструювання»). Ознайомлення дітей дошкільного віку з назвами елементів будівельного матеріалу, їх упізнавання та диференціація.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7.

Практичне заняття 3-4. Особливості організації діяльності (різних видів діяльності дітей дошкільного віку) спрямованих на формування предметно-практичної компетентності(4 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

II. Практична частина.

1. Вправлення у прийомах роботи у формуванні предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в грі (забезпечення до сюжетно-рольових ігор) в усіх вікових групах.

2. Вправлення у прийомах роботи у формуванні предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в освітній діяльності в усіх вікових групах (запитання дня, конкретизація видів діяльності, методів, прийомів, форм роботи, рефлексія).

3. Вправлення у прийомах роботи у формуванні предметно-практичної

компетентності дітей дошкільного віку в СХД (молодший, середній, старший дошкільний вік).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 7.

Семінарське заняття 3. Створення умов для реалізації завдань з формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку у побуті (молодший, середній, старший дошкільний вік).

2. Формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку у фрагментах життєдіяльності на прогулянці (молодший, середній, старший дошкільний вік).

3. Конструювання як технологія розвитку активного мовлення.

4. Реалізація творчих задумів дитини з перетворення об'єктів довкілля з використання різних матеріалів (спираючись на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно) у процесі виконання конструктивних завдань, завдань з моделювання.

5. Механізми партнерської взаємодії педагога з дитиною у взаємодії з конструктивною діяльністю.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 4,7.

Практичне заняття 5-6. Прогулянка, побутова діяльність як засіб організації освітнього процесу з формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку (4 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Створення умов для емоційно-піднесеного настрою дітей під час створення образів за допомогою ігрового будівельного матеріалу.

II. Практична частина.

1. Вправляння у прийомах роботи у формуванні предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку у побутовій діяльності(в усіх вікових групах).

2. Вправляння у прийомах роботи у формуванні предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку під час прогулянки (в усіх вікових групах).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

*Додаткова література:*4,7.

Лекція 3-4. Особливості формування предметно-практичної і технологічної компетентності в різних видах діяльності (4 год.)

Особливості формування предметно-практичної і технологічної компетентності в різних видах діяльності: конструкторська діяльність, трудова діяльність, художньо-продуктивна діяльність (дизайн, рукоділля, хенд-мейд, технічне моделювання (інжиніринг), в побуті, під час прогулянки, в грі тощо

Реалізація творчих задумів дитини з перетворення об'єктів довкілля з використання різних матеріалів (спираючись на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно) у процесі виконання технічно-творчих завдань, завдань з моделювання.

Планування освітнього процесу з конструктивної діяльності в молодшій, середній, старшій вікових групах.

Основні поняття теми: алгоритм, моделювання, інжиніринг, технічно-творчі завдання, дизайн, рукоділля, трудова діяльність, творчість.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 4,5.

Семінарське заняття 4. Створення умов для реалізації завдань з формування технологічної компетентності в різних видах діяльності (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Які умови і принципи реалізації особистісно зорієнтованої взаємодії можуть позитивно вплинути на формування технологічної компетентності дітей дошкільного віку?

Інтерактивна вправа.

Як можна одним символом продемонструвати сформовану технологічну компетентність дитини дошкільного віку?

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Особливості формування технологічної компетентності в грі (молодший, середній, старший дошкільний вік).

2. Особливості формування технологічної компетентності в освітній діяльності. Особливості технологічної компетентності в СХД (молодший, середній, старший дошкільний вік).

3. Особливості формування технологічної компетентності в побутовій діяльності (молодший, середній, старший дошкільний вік).

4. Особливості формування технологічної компетентності під час прогулянки (молодший, середній, старший дошкільний вік).

5. Реалізація творчих задумів дитини з перетворення об'єктів довкілля з використання різних матеріалів (спираючись на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно) у процесі виконання технічно-творчих завдань, завдань з моделювання.

6. Лего-конструювання як інтеграція конструкцій у різних видах діяльності.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 4, 7

Практичне заняття 7-8. Організація освітнього процесу з формування технологічної компетентності дітей дошкільного віку(4 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

II. Практична частина.

Планування освітнього процесу з конструктивної діяльності в молодшій, середній, старшій вікових групах.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

*Додаткова література:*4,7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Технологічний інструментарій формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку

Лекція 5. Природничо-екологічна компетентність особистості (2 год.)

Сучасні підходи до формування природничо-екологічної компетентності та початкових уявлень про поведінку, що зорієнтована на сталий розвиток дітей дошкільного віку (Г. Беленька, Н. Гавриш, О. Пометун, О. Половіна, О. Саприкіна та ін.): екологічний, естетико-екологічний, середовищний, діяльнісний, інтегрований. Поняття сталого розвитку, основні положення концепції сталого розвитку, визначальні чинники сталого розвитку, провідні засади освіти для сталого розвитку. Емпауермент-педагогіка мотивації і натхнення до дії.

Психолого-педагогічні механізми формування природничо-екологічної компетентності та навичок освіти для сталого розвитку дітей дошкільного віку (на основі наукових досліджень Г. Беленької, Н. Горопахи, О. Кононко, Н. Лисенко, В. Маршицької, Ж.Ж. Піаже, Т. Піроженко, З. Плохій, Г. Тарасенко та ін.).

Державний стандарт дошкільної освіти (2021р.), змістовий напрям «Дитина в природному доквіллі». Завдання формування природничо-екологічної компетентності. Види діяльності, пріоритетні для формування природничо-екологічної компетентності: пізнавальна; дослідницька; трудова; ігрова.

Змістове наповнення напряму «Дитина в природному доквіллі» в чинних освітніх програмах для дітей дошкільного віку («Дитина», «Українське дошкілля», «Впевнений старт», «Я у Світі», «Стежинки у Всесвіт», «Світ дитинства», «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку» (Олена Пометун та Наталія Гавриш) та ін.

Напрями формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку. Емоційно-ціннісне ставлення дошкільника до природи – прояв зачатків екологічної культури. Базисні поняття для утворення системи знань про природу у дітей дошкільного віку. Позитивне ставлення до природи як результат формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: Державний стандарт дошкільної освіти, екологічна культура, екологічна освіта, природничо-екологічна компетентність, екологічні уявлення, екологічна культура, еколого-доцільна поведінка.

Основна література: 2.

Додаткова література: 3, 4.

Семінарське заняття 5. Еко-освіта майбутнього вихователя як основа відповідального лідерства (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

Аналіз нормативно-правових документів, які висвітлюють проблему екологічної освіти в Україні (Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про освіту» (ст.56,58), Закон «Про дошкільну освіту» (ст.23), Концепція екологічної освіти в Україні та ін.)

II. Практична частина.

Диспут на тему «У природи немає для нас ні нагород, ні покарань, у неї є лише наслідки...»

Питання для обговорення:

1. Чи вплинув розвиток інтересу людей до об'єктів природи на умови їхнього життя та на саму природу?

2. Чи завжди емоційна реакція при зустрічі з об'єктами і явищами природи стимулює пізнавальний інтерес?

3. Чи доцільно оцінювати явища і об'єкти природи з позицій добре – погано?

4. Чи можливо впливати на бажання брати участь в екологічно орієнтованій діяльності?

5. Виконання правил поведінки на вулиці, під час прогулянок у парк, сад, ліс, до водойми: формальний підхід чи життєва необхідність?

6. Як досягти самоконтролю поведінки, вчинків з метою охорони та дбайливого ставлення до довкілля?

Основна література: 2.

Додаткова література: 3, 4.

Практичне заняття 9. Інтелектуальні карти в роботі вихователя ЗДО(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи.

Проблемні питання. Як розумієте поняття «інтелектуальна карта»? Чому важливо вихователю ЗДО навчитись створювати інтелектуальні карти?

II. Практична частина.

Створити інтелектуальну карту за напрямом «Дитина в природному довкіллі» (Державний стандарт дошкільної освіти (2022)).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2.

Додаткова література: 3.

Лекція 6. Сучасні форми, методи, засоби формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного віку(2год.)

Сучасні форми організації освітнього процесу в рамках формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного віку: спілкування в колі; тематична мініатюра; заняття (як особлива форма спілкування з дітьми): пізнавально-розважальні ігри-заняття, заняття-змагання, заняття-сценарії популярних телепередач, заняття-пошуки, заняття-рольові ігри, заняття-драматизації, заняття-квест (геокешинг) тощо; освітні ситуації природничого змісту; подорожі в природу (реальні і віртуальні); екскурсії (в природу, на фермерські об'єкти, в музеї природи, на природоохоронні об'єкти); прогулянка; експериментування з природними матеріалами; колекціонування природних матеріалів тощо.

Сучасні засоби формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного віку: екологічні стежини; екологічна кімната; міні-музеї природи; метеомайданчик; дослідницька лабораторія; позиція й дії вихователя, що сприяють формуванню означеної компетентності у дітей дошкільного віку.

Методи формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного віку. Класифікація методів: 1) **безпосередні**: спостереження, праця в природі, ігри природничого спрямування, пошуково-дослідницька діяльність і **опосередковані**: словесні і ілюстративні (в основі класифікації лежить чуттєве сприйняття об'єктів і явищ природи); 2) **наочні** (спостереження, моделювання, демонстрація ілюстративного матеріалу, ІТ), **словесні** (природнича розповідь вихователя, бесіди, читання художньої літератури природознавчого спрямування), **практичні** (досліди, ігри, проекти) (в основі класифікації лежить джерело інформації); 3) індуктивні і дедуктивні (в основі – логіка пізнання оточуючого світу).

Нові підходи до проведення спостережень з дітьми дошкільного віку. Алгоритм спостереження: 1. Мотивація, інтрига (зацікавлення). 2. Творчі завдання на визначення характерних ознак об'єкту. 3. Пошуково-провокаційні запитання на визначення важливості/недоцільності об'єкту. 4. Екологічно-естетичні рефлексії дітей (відчуття, розуміння/усвідомлення, ставлення до об'єкту. 5. Фіксація вражень (О. Половіна).

Сучасні методи формування екологічних уявлень: метод формування мислеобразів, метод екологічної лабіалізації, метод екологічних асоціацій, метод художньої репрезентації природних об'єктів, метод екологічної емпатії, метод екологічної рефлексії, ігровий метод.

Ключові поняття теми: природничо-екологічна компетентність, форми, методи, засоби.

Основна література: 1, 2.

Додаткова література: 4.

Семінарське заняття 6. Формування естетичного та ціннісного ставлення до об'єктів та явищ природи у дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання.

1. Єдність чуттєвого та раціонального в пізнанні природи дітьми дошкільного віку. *(Що таке почуття, сприймання? Що означає раціональність у сприйнятті природи? В чому вбачаєте єдність чуттєвого і раціонального?)*.

2. Пріоритет методів, що забезпечують безпосереднє і дієве ознайомлення дошкільників з природою, їх значення *(Класифікація методів формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників. На Вашу думку, які методи є пріоритетними і чому? Аргументуйте прикладами)*.

II. Практична частина.

Запропонуйте ігри природничого змісту, у яких би відтворювались системні знання дітей про природу

Вікова група	Вид гри	Назва гри	Мета
I молодша			
II молодша			
5-й рік життя			
Старша група			
7-й рік життя			

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2

Додаткова література: 4.

Практичне заняття 10. Розробка алгоритму спостереження за природнім об'єктом чи явищем(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проранжувати етапи спостереження (визначити послідовність етапів у представленому алгоритмі)

Проблемні питання. Зацікавленість навколо події, явища або особистості за рахунок невизначеності події, явища або особистості – це - ? З якою метою її використовують у взаємодії з дітьми?

II. Практична частина.

Розробити алгоритм спостереження за об'єктом чи явищем природи, враховуючи сучасні вимоги (взаємодія в підгрупах)

1. Розподілитись по підгрупах(2-3особи)
2. Обрати об'єкт чи явище природи, за яким буде проведене спостереження
3. Обрати вікову групу.
4. Створити презентацію спостереження за об'єктом (явищем) природи
5. Презентувати алгоритм спостереження

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література:-

Додаткова література: 4

Практичне заняття 11. (2 год.) Формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку під час прогулянки

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання. Охарактеризуйте види прогулянок в ЗДО. В чому відмінність між повсякденною прогулянкою і цільовою?

II. Практична частина.

Скласти план прогулянки (перша половина дня) для дітей старшої групи на один день за орієнтовною схемою: спостереження; рухливі ігри; дидактичні ігри; паузи милування та вслуховування; мистецько-творча діяльність; праця в природі.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література:3

Додаткова література: 4

Практичне заняття 12. Геокешинг – це весело. (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання. В чому полягає відмінність між квестом і геокешингом?

II. Практична частина.

1. Попередня робота. Ознайомитись з посібником Рабчун Н. О. «Геокешинг – це весело»

2. Розробити сценарій геокешингу для дітей різних вікових груп (вікова група за вибором студента) (взаємодія в парах).

3. Презентувати сценарій.

Методичні рекомендації. При створенні сценарію геокешингу визначити такі основні компоненти як : назва, мета, завдання (3-4), етапи, методи, вік дітей. Обов'язково дотримуватись умов проведення гри геокешинг.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 4.

Практичне заняття 13. Екологічний проєкт в ЗДО (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи.

Проблемні питання. Назвіть види проєктів у ЗДО. Чим, на вашу думку, відрізняється екологічний проєкт від інших видів проєктів?

II. Практична частина.

Розробити алгоритм проєкту екологічного спрямування з дітьми п'ятого року життя на тему «Ознайомлення з комахами навесні», зазначивши мету, етапи проєкту (мотиваційний, технологічний, заключний), інтригу, запитання дня, форми взаємодії з батьками, методи і форми освітньої взаємодії з вихованцями, кінцевий продукт проєкту (результат).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 4

Лекція 7. Технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку та навичок сталого розвитку для дітей старшого дошкільного віку (2 год.)

Поняття «педагогічна технологія». Суть. Технологія використання екологічної стежини. Краєзнавчо-туристична діяльність (КТД).

Технологія використання театру в екологічному вихованні дошкільників. Інтерактивні технології (смарт-дошка, комп'ютерні ігри екологічного змісту). Освіта для сталого розвитку дошкільнят. Природа та емоційний інтелект. Використання музейного простору в екологічному вихованні дошкільнят. Екологічно-проективна діяльність в дошкільній освіті. Технологія формування правильного ставлення до побутових відходів.

Поняття про авторські технології формування екологічної культури. Формування емоційної сфери дітей дошкільного віку засобами природи. Формування екологічної культури дітей дошкільного віку засобами казки (А. Беленька, Т. Науменко). Формування естетичного ставлення до природи засобами образотворчого мистецтва (А. Беленька, О. Половіна).

Ключові поняття теми: екологічна стежина, дослідно-експериментальна діяльність, театралізована діяльність, краєзнавчо-туристична діяльність, інтерактивні технології, сталий розвиток, емоційний інтелект, екологічний проект, екологічна культура, казка з науковою основою, естетичне ставлення до природи, художньо-педагогічне спілкування за картиною.

Основна література: 3

Додаткова література: 4

Семінарське заняття 7. Особливості вибору і впровадження технологій екологічного виховання в ЗДО. (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

Обговорення понять «технологія», «технологія виробництва», «педагогічна технологія». Технологія використання екологічної стежини в ЗДО.

II. Практична частина.

Запропонуйте фрагмент пізнавальної діяльності на екологічній стежині, прокладеній у приміщенні ЗДО, вказавши вік дітей, форму (метод) і мету.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1,2.

Практичне заняття 14-15. Технології екологічного виховання дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи.

Проблемні питання. Яка з технологій екологічного виховання дітей дошкільного віку є найбільш дієвою? Чому?

II. Практична частина.

Захист обраної (див. СРС): технології екологічного виховання (автори технології, суть технології, впровадження в ЗДО, фрагмент практичного проведення елементів технології, висновки).

Обговорення.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2,3.

Додаткова література: 4.

Практичне заняття 16. Досвід екологічного виховання у зарубіжних освітніх системах (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи.

Проблемні питання. Чому в зарубіжних освітніх системах значна увага приділяється екологічному вихованню і як це пов'язано з розвитком підростаючого покоління?

II. Практична частина.

Презентувати досвід роботи з екологічного виховання у зарубіжних освітніх системах (одна країна за вибором студента) .

Вимоги до презентації:

1) презентація має містити фото або відеоматеріал без тексту;

2) фото або відео повинні бути хорошої якості, змістовні та повністю передавати особливості форм, методів та прийомів роботи з дітьми дошкільного віку у контексті формування природничо-екологічної компетенції, що характерні для певної країни;

3) на першому слайді презентації текстом варто вказати країну та зазначити назву системи роботи з ознайомлення дітей з природним довкіллям (якщо така назва є);

4) слід вказати (за наявності), за якою програмою працюють педагоги;

5) у кінці презентації потрібно вказати інтернет-ресурси, які були використані студентом;

6) презентація повинна супроводжуватися коментарем студента, який свідчить про вільне володіння опрацьованим матеріалом.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 3.

Додаткова література: інтернет-ресурси

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Технологічні основи формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності дітей дошкільного віку

Лекція 8. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку (2 год.).

Стратегічні завдання освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі». Взаємозв'язок у формуванні сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності (процес оволодіння знаннями; дослідницька діяльність як інструмент набуття пізнавального досвіду; дослідження форми, величини, простору, змін у часі, кількісних відношень; обстеження зовнішніх і внутрішніх властивостей предметів/об'єктів, особливостей їх використання; набуття пізнавального досвіду; дослідницька компетентність).

Особливості розвитку сенсорно-пізнавальної сфери дошкільників. Характеристика стану розвитку пізнавальної сфери дитини дошкільного віку. Причини синкретичного сприйняття дітьми оточуючого світу. Синкретизм як відображення єдності сфер людського життя. Сенсорно-пізнавальні здібності. Характеристика та вплив розвивального середовища на формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку.

Алгоритм організації пізнавальної діяльності. Форми активностей дітей у підготовленому середовищі (діяльність з підгрупами дітей, індивідуальна взаємодія за ініціативою дорослого чи дитини; діяльність, організована вихователем з усіма дітьми з пріоритетом сенсорно-пізнавальних, логіко-математичних, дослідницьких завдань; самостійна діяльність дитини за її вибором та бажанням). Графічні організатори у взаємодії з дошкільниками (інтелектуальна карта, дошка тайм-менеджменту, дерево цілей, схеми для моделювання, алгоритм, таблиця), способи застосування.

Засоби формування сенсорно-пізнавальної компетентності (умовно символічні зображення, моделювання, технології розвивальних ігор (геоборд, блоки 3. Дьенеша тощо)., вирішення проблемних ситуацій, пошукові завдання (знайдіть щось нове в групі, чого раніше в ній не було). Організаційні засоби активізації: «Подумайте, здогадайтеся», «Висновки будете робити самі».

Ключові поняття теми: сенсорно-пізнавальна компетентність, пізнавальна діяльність, форми активностей, графічні організатори

Основна література: 2, 3.

Додаткова література: 1,2,5

Семінарське заняття 8. Особливості сприймання оточуючого світу дітьми дошкільного віку (2 год.).

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання. Для чого вихователю потрібно знати особливості комплексного мислення?

1. Характеристика стану розвитку пізнавальної сфери дитини за трьома компонентами:

а) пізнавальні процеси (сприйняття, увага, пам'ять, уявлення, мислення);

б) інформація (досвід і досягнення, накопичені людством на шляху пізнання світу);

в) ставлення до світу (емоційна реакція на окремі об'єкти, предмети, явища і соціальні події).

2. Причини синкретичного сприймання дітьми оточуючого світу. Синкретизм як відображення єдності сфер людського життя.

3. Педагогічне керівництво пізнавальною активністю дітей.

II. Практична частина.

Створити ментальну мапу розвитку пізнавальної сфери дітей дошкільного віку.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2

Додаткова література: 4

Практичне заняття 17. Перцептивний компонент формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

1. Поняття «перцепція» як основа формування природничо-математичних уявлень у дітей.

2. Психологи і педагоги про перцепцію і перцептивні дії.

3. Поняття «аперцепція».

II. Практична частина (взаємодія в підгрупах).

1. Підбір діагностичних методик з метою визначення стану сформованості сенсорно-пізнавальної компетентності дітей старшого дошкільного віку.

2. Презентація однієї методики (вказати автора)

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2,3

Додаткова література: 5.

Практичне заняття 18. Коректурні таблиці Н. Гавриш: стимул активної діяльності дошкільників (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).
Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

1. Коректурні таблиці. З якою метою вони були створені?

2. Завдання коректурних таблиць Н. Гавриш

3. Засоби у роботі з коректурними таблицями.

4. Використання коректурних таблиць.

II. Практична частина.

1. Практичне вправлення з коректурними таблицями Н. Гавриш.

2. Розробити коректурну таблицю за методикою Н. Гавриш із запропонованих тем. Розробити завдання для дітей однієї вікової групи (на вибір студента), в основі яких лежить формування сенсорно-пізнавальної компетентності.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 3

Практичне заняття 19. Вправлення у розробці варіантів введення дітей у пізнавальну діяльність (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).
Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

Чому необхідно стимулювати дітей до пізнавальної діяльності?

II. Практична частина.

Розробити варіанти ситуацій введення дітей у пізнавальну діяльність сенсорно-пізнавальної спрямованості (несподіванка, ситуація-проблема та ін.).
Мета: формувати емоційно-ціннісне ставлення до діяльності, викликати емоційну реакцію дітей, залучати їх в активний пізнавальний процес

Несподівана ситуація	Ситуація-проблема	Розповідь	Текстовий фрагмент (вірш, оповідання)	Перегляд тематичного мультфільму
*	*	*	*	*
*	*	*	*	*
*	*	*	*	*

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 1,5

Лекція 9. Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку (2 год.).

Характеристика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку. Інноваційні підходи до формування елементарних математичних уявлень (Н. Баглаєва, О. Брежнєва, Л. Зайцева, Т. Павлюк, Т. Степанова, С. Татарінова, К. Щербакова та ін.) та логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку (О. Брежнєва, Г. Грама, І. Грама, Л. Зайцева, Л. Іщенко, К. Крутій, Л. Плетеницька, Н. Непомняща, С. Скворцова, Т. Пагута, Т. Степанова, К. Щербакова та ін.).

Основні форми математичної освіти дітей раннього та дошкільного віку: ігри, спостереження, індивідуальна практична діяльність дитини, спеціальні заняття з математики та логіки (а також інтегровані та комплексні заняття); навчальні (освітні) ситуації з математики (тривалістю 3-5 хв. за участю 2-3 дітей) (Л. Плетеницька, К. Крутій).

Сучасні технології логіко-математичного розвитку дітей (Технологія «Логіки світу» (автор І. Стеценко), ігрові технології, онлайн платформи («ЛогікЛайк» (ігри на розвиток логічного мислення, пам'яті, уваги), «Вчи.юа», «Study-smile», «Matific», «НУМО», «Learningapps» та ін.).

Дидактичні ігри з формування елементарних математичних уявлень (ігри з предметами; настільно-друковані; словесні ігри; ігри на площинне моделювання (Піфагор, Танграм), розвиток логічного мислення (головоломки, завдання-жарти, кросворди, ребуси, розвивальні ігри). Картки-властивості З. Семадені. Логічні блоки З. Дьєнеша. Кольорові палички Кьюїзенера.

Основна література: 2,3.

Додаткова література: 5.

Семінарське заняття 9. Інноваційні дослідження з формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

1. Охарактеризувати інноваційні дослідження дітей дошкільного віку (на основі публікацій у фахових виданнях та в інтернеті), зазначити ПІБ науковців, основні положення

2. Презентувати технологію «Логіки світу» (автор І. Стеценко)

3. Презентувати технологію «Картки-властивості З. Семадені»

4. Презентувати технологію розвивального навчання Лариси Зайцевої

II. Практична частина.

Практичне ознайомлення з технологією використання інтерактивної дошки (Г.Беленька, М.Машовець).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1.

Додаткова література: 1,2,5.

Практичне заняття 20. Дидактичний матеріал на розвиток логічного мислення дошкільників

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

II. Теоретична частина.

1. Поновити в пам'яті завдання і особливості використання таких дидактичних матеріалів, як палички Кюізенера, блоків Дьенеша, танграм, тощо.).

2. Взяти участь у обговоренні завдань і особливостей використання таких дидактичних матеріалів, як палички Кюізенера, блоків Дьенеша, танграм тощо.

III. Практична частина.

1. В мережі YouTube підібрати 1 фрагмент відео використання одного з цих матеріалів в роботі з дітьми і проаналізувати цей фрагмент (вікова група - за вибором студента).

2. Представити підібраний фрагмент відео використання одного з цих матеріалів в роботі з дітьми і проаналізувати цей фрагмент.

IV. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 4.

Додаткова література: 1,2.

Практичне заняття 21. Дослідницький логіко-математичний проєкт

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

1. Аргументуйте, чому проєктна діяльність займає визначне місце в освітньому процесі ЗДО.

2. Види проєктів в ЗДО.

II. Практична частина.

1. Розробити алгоритм дослідницького логіко-математичного проєкту з метою формування уявлень про простір (вікова група за вибором).

Алгоритм складання проєкту: 1. Мотивація діяльності. 2. Реалізація завдань проєкту у різних формах освітньої взаємодії (за освітніми напрямками Державного стандарту дошкільної освіти ред. 2021 р.). 3. Реалізація завдань проєкту у різних видах активностей дітей (гра, прогулянка, побутова діяльність тощо). 4. Залучення батьків. 5. Рефлексія.

2. Презентація проєкту.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1.

Додаткова література: 2.

Лекція 10. Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку(2год.)

Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку. Сучасний екскурс в проблему організації дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика загальної спрямованості роботи з розвитку умінь дітей дошкільного віку здійснювати дослідницько-експериментальну діяльність.

Розвиток пізнавальних інтересів та допитливості дітей шляхом нескладного експериментування.

Значення для розвитку особистості та місце дитячого експериментування в освітньому процесі. Зміст, завдання, форми організації і методики керівництва дослідно-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку. Умовиефективної організації дитячого експериментування та винахідництва.

Врахування інклюзивних підходів під час дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку в ЗДО.

Роль родини в розвитку дослідницької діяльності дітей дошкільного віку.

Основні поняття теми: дослідницька компетентність дітей дошкільного віку, дитяче експериментування, дослідницько-експериментальна діяльність дітей.

Основна література: 2, 3.

Додаткова література: 2,5.

Семінарське заняття 10. Дослідницька компетентність дітей дошкільного віку(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання.

Обговорення теоретичного матеріалу. Проблемні питання: «Яке значення для всього життя людини має збереження її попереднього досвіду?» та «Наскільки попередній досвід людини полегшує пристосування до навколишнього світу, що створює та виробляє постійні прийоми, які повторюються в однакових умовах?».

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Сучасний екскурс в проблему організації дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.

2. Характеристика загальної спрямованості роботи з розвитку умінь дітей дошкільного віку здійснювати дослідницько-експериментальну діяльність.

3. Розвиток пізнавальних інтересів та допитливості дітей шляхом нескладного експериментування.

4. Значення для розвитку особистості та місце дитячого експериментування в освітньому процесі.

5. Зміст, завдання, форми організації і методики керівництва дослідно-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.

6. Умови ефективної організації дитячого експериментування та винахідництва.

7. Врахування інклюзивних підходів під час дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку в ЗДО.

8. Роль родини в розвитку дослідницької діяльності дітей дошкільного віку.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2.

Додаткова література:2.

Практичне заняття 22. Підготовка педагога дошкільної освіти до формування дослідницької компетентності(2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання.

Чи завжди ви можете дати відповідь на питання маленьких чомучок?

Дискусія «Міні-лабораторії в ЗДО?!»

Де мають бути розташовані міні-лабораторії?

Чим мають бути оснащені центри дитячого експериментування?

II. Практична частина.

Визначити важливість керівництва педагога дошкільної освіти: планування, забезпечення матеріальної та методичної бази; вивчення стану роботи з експериментування у молодшій і середній та проведення нескладних дослідів в природі у старшій групі ЗДО (робота у підгрупах).

Експериментування в освітньому процесі (кухня, під час будь-якої діяльності, з рослинами (будь-яка пора року)). Вивчення індивідуальних інтересів дітей при організації їх дослідницько-експериментальної діяльності шляхом спостережень, індивідуальних бесід, вивчення результатів діяльності дітей, взаємодії з батьками, використання малюнкових тестів.

Підготовка матеріалів та обладнання для дослідної роботи дітей у природничо-науковому центрі та самостійного експериментування.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2.

Додаткова література: 2.

Практичне заняття 23-24. Планування і проведення нескладних дитячих досліджень(4 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання.

Як інтегрувати дослідницьку діяльність дитини з різними формами роботи? Визначити безпосередні (прямі) та опосередковані методи керівництва дослідницькою діяльністю дітей в природі.

Як провести індивідуальну роботу з дітьми за інтересами у науково-природничому центрі?

Інтерактивні вправи

«Конкурс інтелектуалів».

II. Практична частина.

1. Моделювання форм роботи педагога з дітьми з експериментально-дослідницької діяльності на основі принципу інтеграції за Освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина». Презентація робіт студентів.

2. Підготовка і проведення нескладних дослідів для дітей дошкільного віку (молодшого, середнього, старшого дошкільного віку).

3. Розробити і презентувати пам'ятку «Варіанти спільної дослідницької діяльності дітей та батьків, або «Чаклуємо разом з дітьми» (під час купання, прибирання приміщення, поливання квітів, проведення ремонту (думка дитини), одного разу на кухні...).

4. Трибуна вільних думок. Роль родини в розвитку дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.

5. Спланувати освітню діяльність з дитячого дослідження на 1 день для молодшого, середнього, старшого дошкільного віку (тема, пора року – за вибором студента). Презентація робіт (робота у підгрупах).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2.

Додаткова література: 4, 9.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітніми напрямками «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Лекція 11. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі» (2 год.)

Організаційно-педагогічні умови становлення ключових компетентностей дітей раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі» в різних видах діяльності (гра, спостереження, індивідуальна практична діяльність, експерименти, побутова діяльність, прогулянка). Процес формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованих компетентностей. Дослідницька діяльність дитини раннього віку як інструмент набуття пізнавального досвіду. Механізми партнерської взаємодії педагога (дорослого) з дитиною раннього віку у різних формах активності.

Основні поняття теми: пізнавальна діяльність дитини раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі».

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1,2.

Семінарське заняття 11. Формування сенсорного досвіду дитини раннього віку в різних видах діяльності (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Організаційно-педагогічні умови становлення ключових компетентностей дітей раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі» в різних видах діяльності.

2. Процес формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованих компетентностей.

3. Дослідницька діяльність дитини раннього віку як інструмент набуття пізнавального досвіду.

4. Механізми партнерської взаємодії педагога (дорослого) з дитиною раннього віку у різних формах активності.

5. Форми взаємодії з батьками дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі».

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1,2.

Практичне заняття 25. Розробка методичних рекомендацій щодо формування предметно-практичної, технологічної, дослідницької компетентності у дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі» (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи.

Дослідницька діяльність дитини раннього віку як інструмент набуття пізнавального досвіду: презентувати ілюстративно (робота в підгрупах).

II. Практична частина.

Розробка методичних рекомендацій щодо формування предметно-практичної, технологічної, дослідницької компетентності у дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі».

Моделювання освітньої роботи з формування природничо-екологічної компетентності з дітьми раннього віку (на 1 день; сезон за вибором студента).

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 4,7.

Лекція 12. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»(2год.)

Психолого-педагогічні основи формування перцептивних дій (перцепція–сприймання) з метою удосконалення умінь порівняння, зіставлення, класифікації, узагальнення. Дидактичний та природний матеріал для виконання перцептивних дій.

Ускладнення завдань в групах раннього віку за змістом діючих освітніх програм.

Роль батьків у формуванні перцептивних дій дітей раннього віку.

Роль педагога дошкільної освіти як приклад для наслідування, стимулювання самостійності дітей у пізнанні оточуючого.

Основні поняття теми: побутові дії, предметність, цілісність, структурність, обстеження предметів, дидактичні та природні матеріали, перцептивні дії, порівняння, зіставлення, спільне, подібне, відмінне, однакове, характеристика предметів та матеріалів, емоційний фон діяльності дитини раннього віку.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1,2.

Семінарське заняття 12. Формування пізнавального досвіду дитини раннього віку в різних видах діяльності (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

II. Практична частина. Питання для обговорення.

1. Організаційно-педагогічні умови формування предметно-практичної компетентності дітей раннього віку в різних видах діяльності.

2. Процес формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованої компетентності.

3. Механізми партнерської взаємодії педагога (дорослого) з дитиною раннього віку у різних формах активності.

4. Форми взаємодії з батьками дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1,2.

Практичне заняття 26. Організація освітньої взаємодії з дітьми раннього віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

II. Практична частина.

Моделювання освітньої взаємодії з формування сенсорно-пізнавальної компетентності з дітьми раннього віку (на 1 день; сезон за вибором студента).

Презентація робіт.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 4,7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Інтегративний підхід у використанні сенсорно-пізнавального простору та природного довкілля як засобу розвитку особистості дитини

Лекція 13. Сучасні дослідження природничо-математичного спрямування в дошкільній освіті: інтеграційний аспект (2 год.)

Сучасний світ як світ «інформаційного вибуху», що формує нові взаємини між дитиною і знанням. Інтеграція: сутність поняття, як дидактичний принцип, види інтеграції (горизонтальна, вертикальна). Шляхи реалізації інтегрованого навчання Інтеграція як основа природничо-математичної освіти дошкільників. Теорія краси в природничо-математичних науках (симетрія та її види, математична гармонія в природі, числа Фібоначчі). STREAM-освіта в ЗДО. Сучасна дитина – покоління «Альфа». Пріоритети раннього STEM-навчання. Переваги STREAM-освіти. Можливості STREAM-освіти в сучасному ЗДО: розвивальне середовище.

Основні поняття тем: інформаційний вибух, природничі науки, інтеграція, проєктне навчання, природничо-математична освіта, естетика, краса, природничо-математичні науки, симетрія, золотий перетин, числа Фібоначчі, STREAM-освіта.

Основна література: 5.

Додаткова література: 6,9.

Семінарське заняття 13. Природа і математика у запитаннях, казках і завданнях (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання.

1. Чи потрібна математика гуманітаріям?
2. Навіщо потрібна математика в житті і педагогічній роботі?
3. Що вивчають природничі науки? Гуманітарні? А що вивчає математика?
4. Доведіть, як Ви розумієте математичні закономірності знайдені в природі:
 - 1) Золотий перетин. Числа Фібоначчі.
 - 2) Різні види симетрії: центральна, осьова, поворотна.

- 3) Кути і геометричні фігури
 - 4) Фрактали
 - 5) Арифметична і геометрична прогресія
- Приклади оформити у вигляді презентацій*

II. Практична частина.

1. Підібрати українські народні казки та авторські зарубіжні казки для дітей про природу, які вміщують математичні поняття (10 казок).

2. Візуалізувати одну з казок.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2,3.

Додаткова література: 4.

Практичне заняття 27. Нормативні документи дошкільної освіти про інтеграцію (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

На які нормативні документи орієнтується дошкільна освіта в процесі впровадження інтегративного підходу?

II. Практична частина.

Проаналізувати і зробити висновки щодо інтеграції:

1) Інтеграція природничого та математичного змісту освітньої роботи дітей дошкільного віку в Держаному стандарті дошкільної освіти (2021).

Державний стандарт ДО/ Напрями освітні	Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі	Дитина в природному довкіллі
Особистість дитини		

2) Проаналізувати розділ «Природний світ: дитина у світі природи» за віковими групами та з'ясувати інтеграцію природничого та математичного змісту освітньої роботи дітей дошкільного віку в програмі «Дитина» (2020). Аналіз подати у таблиці.

Вік	Природний світ: дитина у світі природи	Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі
I молодша група		
II молодша група		
Середня група		
6-7 рік життя		

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 1,2,3.

Додаткова література: 3.

Лекція 14. Сенсорно-пізнавальне середовище ЗДО: інтегративний вплив на розвиток дитини (2год.)

Стратегічні і тактичні кроки щодо забезпечення пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. Сутність і структура сенсорно-пізнавального середовища як фактору пізнавального розвитку дітей. Форми взаємодії дітей в сенсорно-пізнавальному середовищі ЗДО. Труднощі у роботі педагогів-практиків, які викликає організація освітнього процесу, спрямованого на пізнавальний розвиток особистості. Пізнавальна діяльність дитини в середовищі. Ігрове навчання як засіб стимулювання пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. Суб'єкт-об'єктна взаємодія компонентів процесу пізнавального розвитку дитини. Збагачення сенсорно-розвивального середовища іграми сенсорно-пізнавальної/логіко-математичної/дослідницької спрямованості (авторські ігри О. Брежнєвої <https://www.youtube.com/watch?v=RrL2kGDa0E8>)

Основні поняття теми: сенсорно-пізнавальне середовище, інтеграція, пізнавальний досвід, ігровий підхід, форми дитячої активності, методичний конструктор.

Основна література: 5.

Додаткова література: 6,5.

Семінарське заняття 14. STREAM-освіта дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Проблемні питання. Інтерактивні вправи.

1. Представити інформаційну довідку: «Розвиток пізнавальних здібностей на основі сенсорних, інтелектуальних, творчих здібностей – концептуальне положення STREAM-освіти».

2. Критерії відбору змісту STREAM-освіти дошкільників.

3. Суть поняття «освітні осередки».

II. Практична частина.

1. Схематично зобразити організацію сенсорно-пізнавального та природного простору для дітей у групі (презентація) (вибір вікової групи за студентом):

- 1) для дітей раннього віку
- 2) для дітей молодшого дошкільного віку
- 3) для дітей середнього дошкільного віку
- 4) для дітей старшого дошкільного віку

2. Представити схему розміщення освітніх осередків в групі і аргументувати доцільність їх розміщення.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2.

Додаткова література: 6,8.

Практичне заняття 28. STREAM-лабораторія в ЗДО (2 год.)

I. Вступна частина (мета, завдання, вимоги та форми звітності заняття).

Інтерактивні вправи. Проблемні питання.

Теоретична частина

1. Проаналізувати концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEAM-освіти) (2020).

2. Визначити засади концепції, які стосуються особливостей STREAM-освіти в ЗДО.

II. Практична частина.

1. Створити блок схему «Особливості роботи STREAM-лабораторій» (подати у формі карти знань)

2. Розглянути структуру проєктного заняття STEAM-лабораторії на прикладі Lego «Бджілки», розробити власний план-конспект проєктного заняття з LEGO, проілюструвати.

III. Підсумок. Рефлексія.

Основна література: 2,3.

Додаткова література: 4.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (денна форма навчання)

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4-5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	3	3	4	4
Відвідування практичних занять	1	6	6	8	8	9	9	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30	3	30	4	40
Робота на практичному занятті	10	6	60	8	80	9	90	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	8	40
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50	2	50	2	50
Разом		-	184	-	194	-	205	-	193

Максимальна кількість балів за навчальну дисципліну: **776**

За I і II модулі : 378

Коефіцієнт: $378:100=3.78$ (до заліку)

За III, IV, V модулі : 398

Коефіцієнт: $398:60=6,6$

Екзамен – 40 балів

Розрахунок: $398:6,6=60$ балів; екзамен – 40 балів, всього 100 балів: оцінка за шкалою - А

Система оцінювання навчальних досягнень студентів (ЗФН)

Вид діяльності студентів	аксимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4-5	
		ількісність	аксимальна кількість балів	ількісність	аксимальна кількість балів	ількісність	аксимальна кількість балів	ількісність	аксимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20	8	40
Разом		-	54	-	54	-	54	-	74

Максимальна кількість балів за навчальну дисципліну: **236**

За I і II модулі : 108

Коефіцієнт: $108:100=1,08$ (до заліку)

За III, IV, V модулі : 128

Коефіцієнт: $128:60=2,1$

Екзамен – 40 балів

Розрахунок: $128:2,1=60$ балів; екзамен – 40 балів, всього 100 балів: оцінка за шкалою -A

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни передбачає комплексний підхід до її виконання та оптимізується одним завданням у вигляді професійного кейсу.

Самостійна робота (82 год. – денна форма навчання, 208 год. – заочна форма навчання).

Розробити, апробувати та представити професійний кейс з курсу «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» для дітей дошкільного віку, куди увійдуть матеріали щодо забезпечення інтересу дитини до пізнавальної діяльності в ЗДО та в сімейному колі, орієнтовне планування, розробка алгоритму активних форм діяльності з пізнавального розвитку дітей раннього та дошкільного віку, розробки майстер-класів (консультацій) для батьків, список використаних джерел та посилання на інтернет-ресурси.

Вимоги до професійного кейсу:

– спрямованість на вирішення завдань освітніх напрямів «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природному довкіллі» (за Державним стандартом дошкільної освіти (БКДО в Україні, 2021р.));

– мета корелюється з результатом (продуктом);

– використання різних видів діяльності дітей дошкільного віку як інтегратора в освіті дітей дошкільного віку;

– врахування провідного виду діяльності дітей дошкільного віку (гра);

– реалізація методів та прийомів стимулювання творчої та діяльнісної активності;

реалізація здоров'язбережувальної компоненти дошкільної освіти.

Структура кейсу і вимоги до його створення

Титульна сторінка має бути оформлена естетично, креативно, з зазначенням дисципліни, ПІБ студента(ки), групи, курсу, висновки, зроблені студентом після вивчення дисципліни: конструктивні, з глибоким аналізом. Що з дисципліни найбільше запам'яталось? Як допоможуть набуті знання у моїй професійній діяльності? тощо. Вимоги до змістового наповнення кейсу визначені в таблицях:

Змістовий модуль I. Методичні засади формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку (28 год.)

Завдання 1-4. Записати відеофрагмент проведення дидактичної вправи з матеріалом (види конструкторів та вік дитини – за вибором студента), не більше 2 хвилин.

№з/п	Критерії до відеофрагменту	Бал
1	Методична грамотність. Відповідність віку дітей	5 балів
2	Відповідно підібраний матеріал	5 балів
3	Чіткість і структурованість візуалізації інформації	5 балів
4	Презентація відео. Монтаж відеофрагменту, презентація	5 балів
	Всього	20

Змістовий модуль II. Технологічний інструментарій формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку (28 год.)

Завдання 1-2. (14 год.) Створити каталог публікацій сучасних науковців за останні 3 роки з напрямку «Формування природничо-екологічної компетентності у дітей дошкільного віку» за схемою:

№п/п	Автор (ПІБ)	Назва публікації	Джерело (назва журналу, активне посилання на сайт)	Рік випуску, №, стор.
1.				
2.				

Уточнення: деякі публікації можна знайти в Інституційному репозиторії.

	Критерії	Бали
1	Каталог публікацій відображає матеріали, пов'язані з окресленою темою	2 бали
2	Каталог публікацій включає не менше 10 статей,	2 бали
3	Каталог публікацій правильно оформлений (згідно вимог ВАК), не копіюваний з каталогів, створених іншими студентами	3 бали

4	Створений в алфавітному порядку (за авторами).	2 бали
5	Представлений своєчасно	1 бал
	Разом	10 балів

Завдання 3-4. (14 год.) Розробити цикл спостережень за сезонними змінами в природі для дітей старшої групи (сезон за вибором студента). Доберіть твори художньої літератури для проведення спостережень. Врахуйте обов'язкові компоненти: інтригування (зацікавлення) об'єктом, милування об'єктом, активне вслуховування, проблемні запитання до дітей, рефлексія в кінці спостереження та форма фіксування вражень.

Уточнення. Під час підбору творів художньої літератури для проведення спостережень керуватись Освітньою програмою «Дитина» (2020) та Методичними рекомендаціями (2021) до зазначеної програми та матеріалами лекціями з дисципліни «Дитяча література».

	Критерії	Бали
1	Методично правильно визначена мета спостереження	1 бал
2	Оригінальність у прийомах зацікавлення дітей	2 бали
3	Врахування обов'язкових компонентів спостереження	2 бали
4	Врахування різних джерел сприймання інформації про об'єкт, за яким проводиться спостереження	2 бали
5	Підбір творів художньої літератури відповідає віку дітей і порі року	3 бали
	Разом	10 балів

Змістовий модуль III. Технологічні основи формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентності дітей дошкільного віку(15 год.)

Завдання 1-4 (15 год.)

Розробити *асоціативну карту* на активізацію пізнавальних психічних процесів у дітей дошкільного віку та на формування у них цілісної картини світу через вміння встановлювати взаємозв'язки між об'єктами та явищами довкілля.

	Критерії	Бали
1	Ілюструє асоціативне поле певного поняття чи теми крізь призму інтеграції освіти	4
2	Відображає та дає дитині змогу осмислити логічні зв'язки у межах обраної теми	4
3	Дає змогу систематизувати уявлення і знання про навколишній світ	4
4	Забезпечує творчий характер інтелектуальної діяльності та інтелектуального розвитку дитини	4
5	Сприяє розумінню взаємозалежностей у довкіллі	4
	Разом	20

Змістовий модуль IV. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітніми напрямками «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (6 год.)

Розробити одну авторську дидактичну гру або вправу для освітньої роботи з дітьми раннього віку за освітнім напрямком «Дитина в природному довкіллі» або одну за освітнім напрямком «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (форма роботи і презентація за вибором студента).

№	Критерії	Бали
1	Відповідність змісту ігор та вправ освітнім напрямкам «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (БКДО ред. 2021р.).	4
2	Методична грамотність у визначенні мети та завдань. Наявність інтегрованих завдань для дітей.	4
3	Мовленнєвий матеріал (вірші, оповідання, загадки, пальчикова гімнастика тощо)	4
4	Наочні картинки, покликання на інтернет джерела на музику для ігор та вправ, рефлексії	4
5	Естетичність, стилістична та орфографічна грамотність оформлення самостійної роботи	4
	Разом	20

Змістовий модуль V. Інтегративний підхід у використанні сенсорно-пізнавального простору та природного довкілля як засобу розвитку особистості дитини (5 год.)

Змодельовати предметно-ігровий простір дитячого майданчика для здійснення сенсорно-пізнавальної діяльності на прогулянці (вікова група за вибором).

	Критерії	Бали
1	Адекватне вікові дітей та відповідає їхнім функціональним можливостям	2
2	Динамічність, варіативність, різноманітність.	2
3	Ігровий простір повинен сприяти орієнтовно-пізнавальній діяльності	2
4	Доцільність підбору і розміщенню об'єктів для сенсорно-пізнавальної діяльності	2
5	Спонукає до дослідницької діяльності	2
6	Рефлексія	10
	Разом	20

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт, кожна з яких відповідає завданням окремого змістового модулю. Модульна контрольна робота здійснюється шляхом комп'ютерного тестування (25 тестових завдань). Кожне правильно виконане тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за виконання модульної контрольної роботи, = **25 балів**.

№	Форма проведення модульного контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.		
1.	Тестові завдання	25
2.	Творче завдання	25
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.		
3.	Тестові завдання	25
4.	Творче завдання	25
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.		
5.	Тестові завдання	25
6.	Творче завдання	25
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.		
7.	Тестові завдання	25
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.		
8.	Тестові завдання	25

МКР 1, 3, 5, 7, 8 передбачає відповіді студентів на 125 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Критерії оцінювання тестових завдань

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
23 - 25	відмінний рівень знань у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
20 - 22	високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу без грубих помилок
18 - 19	достатній рівень знань з незначною кількістю помилок

16 - 17	посередній рівень знань із значною кількістю недоліків
12 - 15	мінімально можливий допустимий рівень знань
0 - 12	низький рівень знань, необхідне доопрацювання навчального матеріалу

МКР 2,4,6 передбачає виконання творчого завдання.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою проведення є *залік*, який проводиться за трансферно-рейтинговою системою набору балів під час вивчення дисципліни. Розрахунок балів подано у табл. 6.1. (с. 18-19) та *екзамен*.

Семестрове оцінювання здійснюється у формі заліку (Змістові модулі 1 і 2) та екзамену (ЗМ III,IV,U) з дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку». Залік виставляється на підставі набраних балів за всі змістові модулі, які накопичує студент за відвідування лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять; роботу на семінарських, практичних та лабораторних заняттях та виконання завдань до них в ЕНК; виконанні самостійні роботи; модульні контрольні роботи. Загальна кількість балів оголошується на останньому занятті. Накопичені бали студент може відслідковувати в Журналі оцінок.

Формою проведення семестрового контролю є екзамен з навчальної дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку» (тести у комп'ютерному варіанті). Розрахунок балів подано у табл. 6.1. До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Студенти, які набрали менше ніж 35 балів, до складання екзамену не допускаються. Програмою передбачено проведення екзамену у вигляді комп'ютерного тестування та компетентісно орієнтованого завдання. Кількість варіантів тестів відповідає кількості студентів групи. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 20 балів, за компетентісно орієнтоване завдання – 20 балів. Тривалість виконання тестів і компетентісно орієнтованого завдання – академічна година. Програмою передбачено тести і творчі завдання, що відповідають таким вимогам: відносно короткотермінові, що не вимагають значних витрат часу, однозначні, не допускають вільного тлумачення тестового завдання, виключають можливість формулювання багатозначних відповідей. Студентам пропонується виконати тести закритої форми (із запропонованими відповідями). Тести закритої форми класифікуються за такими принципами побудови відповіді: альтернативні тестові завдання, що передбачають наявність двох варіантів відповіді, зокрема «так - ні», «правильно – неправильно»; тестові завдання з простим множинним вибором (варіантів відповідей менше трьох, але відповідь більш складна, ніж «так - ні»); тестові завдання із множинним вибором, у яких передбачається від трьох

до п'яти можливих варіантів відповідей; із запропонованих варіантів правильним є лише один; відновлення відповідності частин; відтворення правильної послідовності. Система автоматично вибирає з банку питань тестові завдання різного рівня складності (прості, середньої складності, складні) з метою оцінювання рівня опанування студентом змісту навчальної дисципліни. Максимальну кількість балів, яку можна отримати за умови правильного виконання тестових завдань – 20. Оцінювання виконання тестових завдань здійснюється з урахуванням таких показників: повнота відповіді; уміння правильно відтворювати отримані знання з навчальної дисципліни; уміння вільно орієнтуватися у групі подібних понять, процесів; правильність вибору або прийняття рішення за змістом завдання без розкриття його суті; правильні і доречні відповіді при відновленні відповідності частин; уміння вільно орієнтуватися у змісті та структурі організаційних форм роботи з конструктивної діяльності дітей дошкільного віку для відновлення правильної послідовності. Характеристика рівнів оцінювання відповіді студента: Високий рівень характеризується правильністю відповідей на всі тестові завдання, міцністю засвоєння програмового матеріалу. Достатній рівень характеризується більшістю правильних відповідей на тестові завдання, ґрунтовним засвоєнням програмового матеріалу. Середній рівень характеризується правильністю відповідей за виконання більшої половини тестових завдань, засвоєнням основного матеріалу. Низький рівень характеризується правильністю відповідей за виконання меншої половини тестових завдань, незнанням значної частини програмового матеріалу. Далі здійснюється перехід на усну частину екзамену (розгорнута відповідь на компетентісно орієнтовне завдання). Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань – 20 балів. Тривалість виконання тестів і компетентісно орієнтовного завдання – академічна година. Характеристика рівнів студента (оцінювання за усну відповідь):

Оцінка за усну відповідь	Кількість балів
Відмінно Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	20
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	16-19
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1- 2) суттєвих помилок (середній рівень)	13-15

Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3- 5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	10-12
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	7-9
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	1-6

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предметно-практична та технологічна компетентність дітей дошкільного віку як цінність і результат в дошкільній освіті.

2. Базові поняття: предметно-практична компетентність дитини дошкільного віку, технологічна компетентність дитини дошкільного віку, конструктивні вміння дитини дошкільного віку, технологічні дії.

3. Психолого-педагогічні основи формування предметно-практичної та технологічної компетентностей дітей дошкільного віку (на основі наукових досліджень).

4. Роль педагога дошкільної освіти як фасилітатора у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку необхідних для життя і подальшого навчання.

5. Участь сім'ї у розвитку предметно-практичних та технологічних умінь дітей дошкільного віку.

6. Організаційно-педагогічні умови становлення предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку в різних видах діяльності: гра, освітня діяльність, СХД (молодший, середній, старший дошкільний вік).

7. Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою.

8. Формування конструктивних умінь дітей дошкільного віку під час освітньої взаємодії (види конструкторів, матеріали).

9. Методи та форми організації конструктивної діяльності.

10. Репродуктивна творчість дитини.

11. Прийоми навчання в конструктивній діяльності.

12. Структура організації конструктивної діяльності.

13. Формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку у фрагментах життєдіяльності: побут, прогулянка (молодший, середній, старший дошкільний вік).

14. Конструювання як технологія розвитку активного мовлення.

15. Реалізація творчих задумів дитини з перетворення об'єктів довкілля з використання різних матеріалів (спирання на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно) у процесі виконання конструктивних завдань, завдань з моделювання.

16. Механізми партнерської взаємодії педагога з дитиною у взаємодії з конструктивною діяльністю.

17. Особливості формування технологічної навички в різних видах діяльності.

18. Особливості формування технологічної навички в грі.

19. Особливості формування технологічної навички в освітній діяльності.

20. Особливості формування технологічної навички в СХД.

21. Особливості формування технологічної навички в побутовій діяльності.

22. Особливості формування технологічної навички під час прогулянки.

23. Реалізація творчих задумів дитини з перетворення об'єктів довкілля з використання різних матеріалів (спирання на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно) у процесі виконання технічно-творчих завдань, завдань з моделювання.

24. Планування освітнього процесу з конструктивною діяльністю в молодшій, середній, старшій вікових групах.

25. Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку.

26. Сучасний екскурс в проблему організації дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.

27. Характеристика загальної спрямованості роботи з розвитку умінь дітей дошкільного віку здійснювати дослідницько-експериментальну діяльність.

28. Розвиток пізнавальних інтересів та допитливості дітей шляхом нескладного експериментування.

29. Значення для розвитку особистості та місце дитячого експериментування в освітньому процесі.

30. Зміст, завдання, форми організації і методики керівництва дослідно-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку.

31. Умови ефективної організації дитячого експериментування та винахідництва.

32. Врахування інклюзивних підходів під час дослідницько-експериментальної діяльності дітей дошкільного віку в ЗДО.

33. Роль родини в розвитку дослідницької діяльності дітей дошкільного віку.

34. Організаційно-педагогічні умови становлення ключових компетентностей дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі» в різних видах діяльності (гра, спостереження, індивідуальна практична діяльність, експерименти, побутова діяльність, прогулянка).

35. Процес формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованих компетентностей.

36. Дослідницька діяльність дитини раннього віку як інструмент набуття пізнавального досвіду.

37. Механізми партнерської взаємодії педагога (дорослого) з дитиною раннього віку у різних формах активності.

38. Психолого-педагогічні основи формування перцептивних дій (перцепція–сприймання) з метою удосконалення умінь порівняння, зіставлення, класифікації, узагальнення.

39. Дидактичний та природний матеріал для виконання перцептивних дій.

40. Ускладнення завдань в групах раннього віку за змістом діючих освітніх програм.

41. Роль батьків у формуванні перцептивних дій дітей раннього віку.

42. Роль педагога дошкільної освіти як приклад для наслідування, стимулювання самостійності дітей у пізнанні оточуючого.

43. Сучасні підходи до формування природничо-екологічної компетентності та початкових уявлень про поведінку, що зорієнтована на сталий розвиток дітей дошкільного віку (Г. Беленька, Н. Гавриш, О. Пошетун, О. Половіна, О. Саприкіна та ін.):.

44. Поняття сталого розвитку.

45. Психолого-педагогічні механізми формування природничо-екологічної компетентності та навичок освіти для сталого розвитку дітей дошкільного віку.

46. Сучасні форми, методи, засоби формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного

віку.

47. Технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку та навичок сталого розвитку для дітей дошкільного віку.

48. Організація спостереження за природнім об'єктом чи явищем у світлі сучасних вимог.

49. Поняття про геокешинг.

50. Досвід екологічного виховання у зарубіжних освітніх системах.

51. Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку.

52. Особливості сприймання оточуючого світу дітьми дошкільного віку.

53. Дидактичний матеріал на розвиток логічного мислення дошкільників

54. Сучасні технології логіко-математичного розвитку дітей

55. Інтелектуальні карти в роботі вихователя ЗДО

56. Асоціативні карти у взаємодії з дітьми.

57. Нормативні документи дошкільної освіти про інтеграцію

58. Сутність і структура сенсорно-пізнавального середовища як фактору пізнавального розвитку дітей.

59. STREAM-освіта дітей дошкільного віку

60. .STREAM-лабораторія в ЗДО

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»

лекції – 28 год., практичні заняття – 56 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 82 год., модульний контроль – 16 год., підсумковий контроль – залік, екзамен (30 год.). Всього – 240 год.

Модулі	Змістовий модуль I				
Назва модуля	Методичні засади формування предметно-практичної та технологічної компетентності дітей дошкільного віку				
Кіл.бал за модуль	184 бали				
Лекції	1	2	3	4	
Теми лекцій	Предметно-практ., технол. комп-ть дітей дошк. віку: значимість.....- 2 год. (1 бал.)	Орг-педагогічні умови формув. предметно-практичної і технологічної компетентності- 2 год (1б)	Особливості формування предметно-практичної і технологічної компетентності в різних видах діяльності - 4 год. (2 бал.)		
Теми сем. занять	Сем.1 Предметно-практ. та технол. компет. дітей д. в. як результат набуття в дошк. освіті – 2 год. (11 б.)	Сем.2. Гра, пізнавальна активність як засіб формування предметно-практичної компет. дітей дошкіль. віку в різних видах діяльн. – 2 год.(11 б.)	Сем.3. Створення умов для реалізації завдань з формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку- 2 год. (11 б.)	Сем.4. Створення умов для реалізації завдань з формування технологічної компетентності в різних видах діяльності - 2 год. (11 б.)	
Теми практ. занять	ПР.1 Розробка метод. реком щодо формування предметно-практичної та технол. комп. у дітей дошк. віку – 2 год. (11 б.)	ПР.2 Реалізація принципу інтеграції в конструктивній діяльності - 2 год.(11 б.)	ПР.3 Особлив. організації діял. (різних видів діял. дйт.д.в.) спрямованих на формув.предметно-практи.комп. - 4 год. (11 б.)	ПР.4-5 Прогулянка, побутова діяльність як засіб організації освітнього процесу з формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку- 4 год. (22 б.)	ПР. 6 Організ. освітн. процесу з форм. технолог. компет. дйт. дошк. віку у фрагм. життєд. - 4 год. (11 бал.)
Сам.ро б.– 24 год. 20 бал.	Самостійна робота 1-4. Завдання у професійний кейс (20 б.).				
Види пот. контр.	МКР 1,2. 25 балів+ 25 балів= 50 балів				

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»

лекції – 28 год., практичні заняття – 56 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 82 год., модульний контроль – 16 год., підсумковий контроль – залік, екзамен (30 год.). Всього – 240 год.

Модулі	Змістовий модуль II						
Назва модуля	Технологічний інструментарій формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку						
Кіл.бал за модуль	Балів 124+50 (МКР)=174 +20 = 194						
Лекції	5		6		7		
Теми лекцій	Природничо-екологічна компетентність особистості – 2 год.(1 бал.)		Сучасні форми, методи, засоби формування природничо-екологічної компетентності та навичок сталого розвитку у дітей дошкільного віку– 2 год.(1 бал.)		Технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку та навичок сталого розвитку для дітей старшого дошкільного віку– 2 год.(1 бал.)		
Теми сем. занять	Сем. 5. Еко-освіта майбутнього вихователя як основа відповідального лідерства – 2 год.(11 б.)		Сем.6.Формуванняестетичного та ціннісногоставлення до об'єктів та явищприроди у дітейдошкільноговіку – 2 год.(11 б.)		Сем.7. Особливостівибору і впровадженнятехнологійекологічноговиховання в ЗДО – 2 год.(11 б.)		
Теми практич. занять	ПР.7. Інтелектуальнікарти в роботівихователя ЗДО – 2 год. (11 б.)	ПР.8. Розробка алгоритму спостереження за природнім об'єктом чиЗявищем 2 год. (11 б.)	ПР.9. Формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку під час прогулянки – 2 год. (11 б.)	ПР.10. Геокешинг – це весело – 2 год. (11 б.)	ПР.11. <u>Екологічний проєкт</u> – 2 год. (11)	ПР.12-13. Технології екологічного виховання дітей дошкільного віку – 4 год. (22 б.)	ПР.14. Досвід екологічного виховання у зарубіжних освітніх системах – 2 год. (11 б.)
Сам.ро б. 28 год. 20бал.	Самостійна робота 1-4. Завдання у професійний кейс.						
Види пот. контр. 100	МКР 3, МКР 4 25 балів+25 балів= 50 балів						

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»

лекції – 28 год., практичні заняття – 56 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 82 год., модульний контроль – 16 год., підсумковий контроль – залік, екзамен (30 год.). Всього – 240 год.

Модуль	Змістовий модуль III							
Назва модуля	Технологічні основи формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей дошкільного віку							
Кіл.бал. за модуль	135+50 (МКР)=185 +20 = 205 балів							
Лекції	8			9			10	
Теми лекцій	Формування сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку – 2 год.(1 бал.)			Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку– 2 год.(1 бал.)			Формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку – 2 год.(1 бал.)	
Теми сем. занять	Сем.8. Особливості сприймання оточуючого світу дітьми дошкільного віку– 2 год.(11 б.)			Сем. 9. Інноваційні дослідження з формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку– 2 год.(11 б.)			Сем.10. Дослідницька компетентність дітей дошкільного віку– 2 год.(11 б.)	
Теми практич. занять	ПР.15 Перцептивний компонент формування сенсорно-пізнавальної компетентності у дітей дошкільного віку – 2 год. (11 б.)	ПР.16 Коректурні таблиці Н. Гавриш: стимул активізації пізнавальної діяльності дошкільників – 2 год. (11 б.)	ПР.17 Вправлення у розробці варіанті введення дітей у пізнавальну діяльність – 2 год. (11 б.)	ПР.18-19 Дидактичний матеріал на розвиток логічного мислення дошкільників – 4 год. (22 б.)	ПР.20 Дослідницький логіко-математичний проєкт – 2 год. (11 б.)	ПР.21 Підготовка педагога дошкільної освіти до здійснення роботи з організації з формування дослідницької компетентності – 2 год. (11 б.)	ПР.22-23 Планування і проведення нескладних дитячих досліджень – 4 год. (22 б.)	
Сам.роб. – 28 год. 20 бал	Завдання СР у професійний кейс 20 б.							
Види пот. контр. 100	МКР 5,6 25 балів+25 балів=50 балів							

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»

лекції – 28 год., практичні заняття – 56 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 82 год., модульний контроль – 16 год., підсумковий контроль – залік, екзамен (30 год.). Всього – 240 год.

Модулі	Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітніми напрямками «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	
Кіл.бал. за модуль	102 бали	
Лекції	11	12
Теми лекцій	Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі» – 2 год. (1 бал.)	Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» – 2 год. (1 бал.)
Теми сем. занять	Формування пізнавального досвіду дитини раннього віку в різних видах діяльності – 2 год. (11 б.)	Педагогічні умови формування пізнавального досвіду дитини раннього віку в різних видах діяльності – 2 год. (11 б.)
Теми практ. занять	ПР.24. Розробка методичних рекомендацій щодо формування предметно-практичної, технологічної, дослідницької компетентності у дітей раннього віку за освітнім напрямом «Дитина в природному довкіллі»– 2 год. (11 б.)	ПР. 25-26. Організація освітньої взаємодії з дітьми раннього віку – 2 год. (22 б.)
Сам.роб. 6 год. 20 балів	Завдання СР у професійний кейс 20 б.	
Види пот. контр.	МКР 25 балів	

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку»
 лекції – 28 год., практичні заняття – 56 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 82 год., модульний контроль – 16 год.,
 підсумковий контроль – залік, екзамен (30 год.). Всього – 240 год.

Модулі	Змістовий модуль V	
Назва модуля	Інтегративний підхід у використанні сенсорно-пізнавального простору та природного довкілля як засобу розвитку особистості дитини	
Кількість балів за модуль	Балів 46+25 (МКР)= 71+ 20=91	
Лекції	13	14
Теми лекцій	Сучасні дослідження природничо-математичного спрямування в дошкільній освіті: інтеграційний аспект – 2 год. (1 бал)	Сенсорно-пізнавальне середовище ЗДО: інтегративний вплив на розвиток дитини – 2 год. (1 бал)
Теми сем. занять	Сем.13. Природа і математика у запитаннях, казках і завданнях – 2 год. (11 б.)	Сем.14. STREAM – освіта дітей дошкільного віку – 2 год. (11 б.)
Теми прак. занять	ПР.27. Нормативні документи про інтеграцію – 2 год. (11 б.)	ПР.28. STREAM-лабораторія в ЗДО – 2 год. (11 б.)
Сам.роб. 5 год. 20 балів.	Завдання СР у професійний кейс 20 б.	
Види пот. контр.	25 балів	
Підсумк. контроль	Максимальна кількість балів за навчальну дисципліну: 776	
	За ЗМІ ІІ – 378 балів 378:100 = 3,78 (коефіцієнт до заліку) За ЗМ ІІІ, ІУ, У – 398 балів Коефіцієнт : 398:60=6,6 Екзамен – 40 балів 398:6,6=60+40= 100 (А)	

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Упор. : О.Г. Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгловська, Л.В. Куземко. Харків: В-во «Ранок», 2021. 240 с.

2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук.кер.проєкту В.О. Огнев'юк; авт.кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.]; наук.ред. Г.В.Беленька. К.: Київ.ун-т ім. Б. Грінченка. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.

3. Беленька Г.В., Половіна О.А. Дошкільнятам про світ природи: Діти четвертого року життя (молодший дошкільний вік): навч.-метод. посіб. К.: Генеза, 2018. 128 с.

4. Коваленко О.В., Березна Ю.В. Дидактичні ігри та вправи як методи формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич, 2021. № (40(2)). С. 172-177.

URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37558/>

5. Сисоєва С., Рейпольська О. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку: новий погляд: наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 27.02.2020 р. *Вісник НАПН України*. 2020, № 2(1). С.1-10.

URL: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/43/69>

Додаткова:

1. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : навчальний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 252 с.

2. Волинець Ю., Стаднік Н. Дослідницькі уміння майбутніх дошкільних педагогів: сутність та класифікація. *Problemas y perspectivas de la aplicación de la investigación científica innovadora: Colección de documentos científicos «ΛΟΓΟΣ» con actas de la Conferencia Internacional Científica y Práctica, Panamá, 11 de octubre de 2021. Panamá-Vinnytsia: Centro de Estudios Estratégicos & European Scientific Platform*, 2021. С. 155-156.

URL:https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36657/1/Yu_Volunets_N_Stadnik_DUMDPStK_2021.pdf

3. Волинець Ю.О., Стаднік Н.В. Формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до екологічного виховання дітей дошкільного віку. *Молодий вчений : науковий журнал*, 2018. № 2 (54), лютий. С. 237-240.

4. Беленька Г.В., Половіна О.А. Дошкільнятам про світ природи: діти четвертого (п'ятого) року життя (старша група). Київ: Генеза, 2018 (2013, 2016). 128 с.

5. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку : навч. посіб. СТАТУС, 2021. 296 с.

6. Маричева О.Б., «STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення». Навчально-методичний посібник. Вінниця: ММК, 2017. 47с.
7. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2-х до 7-ми років «Дитина» / Наук.кер Г.В. Беленька, О.А.Половіна, І.В Кондратець; авт. колектив. : Г.В.Беленька, В.М. Вертугіна, К.І.Волинець та ін. Київ: ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. 568 с.

Додаткові ресурси

1. Інституційний репозиторій Київського університету імені Бориса Грінченка. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/>
2. Київський університет імені Бориса Грінченка. URL: <https://kubg.edu.ua/>
3. Факультет педагогічної освіти. URL: <https://pi.kubg.edu.ua/>
4. Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти нова редакція (2021)). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
5. Методика пізнавального розвитку дітей дошкільного віку (електронний навчальний курс, автори В.Вертугіна, Ю. Волинець). URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26970>
6. Цифровий кампус Київського університету імені Бориса Грінченка. URL: <https://digital.kubg.edu.ua/>